

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért jelen formájában nem tekinthető a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt előterjesztés valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

A közigazgatási és igazságügyi miniszter

.../2010. (.....) KIM rendelete

a bírósági végrehajtás szervezetéről szóló 16/2001. (X. 26.) IM rendelet módosításáról

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 307. § (2) bekezdés *c)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 15. §-a (2) bekezdésének *g)* és *m)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A bírósági végrehajtás szervezetéről szóló 16/2001. (X. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 10. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő *d)* és *e)* ponttal egészül ki:

[A pályázatot a kamara elnökéhez kell benyújtani, és mellékelni kell hozzá]

„*b)* a pályázó személyes adatait és rövid úton történő elérhetőségét is tartalmazó részletes szakmai önéletrajzot,
c) a pályamunkát (a kamara erre rendszeresített e-mail címére elektronikus formában is megküldve),
d) az összeférhetlenségnek a kinevezés esetére vállalt megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot,
e) a pályázó köztartozás-mentességének igazolására szolgáló iratot.”

(2) Az R. 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Nem kell csatolni a pályázathoz a kamara nyilvántartásában kezelt adatot igazoló iratot, az e rendelet szerint kiadott bírósági végrehajtói oklevél számának a pályázatban történő feltüntetése esetén a bírósági végrehajtói oklevelet, valamint a pályázat benyújtásának időpontjában önálló bírósági végrehajtó-helyettesként működő pályázónak a magyar állampolgárságát és a választójogát igazoló iratot.”

2. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) A pályázati anyagokat – a pályamunka elektronikus változatát kivéve – a kamarához postai úton kell megküldeni vagy a kamara titkárságára kell leadni; a pályázati határidő utolsó napján postára adott, a kamarai meghallgatás napjáig beérkezett pályázatokat határidőben beadottnak kell tekinteni. A pályázaton a kamara feltünteti a beérkezésének napját.

(2) A kamara a határidőben, a kinevezési feltételek igazolására szolgáló és e rendelet szerinti mellékletekkel – ide nem értve a 10. § (4) bekezdésben foglalt iratokat – ellátott pályázatot benyújtó személyeket meghallgatja.

(3) A pályázati eljárásban hiánypótlásra való felhívásnak nincs helye, a pályázó azonban a személyes meghallgatás időpontjáig kiegészítheti a pályázathoz benyújtott mellékleteket.

(4) A kamara a véleményét a pályázat tartalma és mellékletei, a pályázó személyes meghallgatása, a kamarai nyilvántartás adatai és a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány adattartalma alapján alakítja ki. A személyes meghallgatás helyéről és időpontjáról a (2) bekezdésben meghatározott pályázókat és a minisztert legalább 8 nappal előtte – rövid úton is – értesíteni kell; a miniszter képviselője a személyes meghallgatáson részt vehet és a pályázókhoz kérdést intézhet.

(5) A kamara a pályázati határidő leteltétől számított harminc napon belül a pályázatokat elbírálja, a pályázókról kialakított véleményét kinevezési javaslatba foglalja és a kinevezési javaslatot a melléleteivel együtt felterjeszti a miniszterhez.”

3. §

Az R. a 11. §-t követően a következő 11/A. §-sal egészül ki.

„11. § (1) A pályázat kiírója a pályázati rangsor kialakítása érdekében a pályázók szakmai alkalmasságáról a *2. számú mellékletben* meghatározott értékelési szempontok szerinti pontozással alkot véleményt (a továbbiakban: szakmai értékelés). A szakmai értékelés végeredménye az egyes értékelési szempontokra adott pontszámok összege.

(2) Az iskolai végzettséget végzettségként adott pontokkal kell értékelni. Szakirányú felsőfokú végzettségként kell figyelembe venni a jogi egyetemi végzettséget és az igazságügyi ügyintézői szakon szerzett felsőfokú végzettséget, míg a végrehajtói tevékenység során használható ismereteket adó egyéb felsőfokú végzettségként a gazdasági, pénzügyi vagy számviteli ismereteket adó felsőfokú végzettségre lehet pontot adni. A végrehajtói tevékenység során használható ismereteket adó egyéb végzettségként, szakképesítésként vehető figyelembe az előzőekhez nem tartozó végzettség és szakképesítés, ha a végrehajtói tevékenység ellátásához tipikusan hasznosítható ismereteket ad; az értékbecslési, jogi, igazságügyi, közigazgatási, adó-, pénzügyi és számviteli, informatikai ismereteket adó akkreditált képzéseket és szakképesítéseket, továbbá a közvetítői szakmai képzéseket ilyennek kell tekinteni.

(3) A szakmai vizsgákat vizsgánként adott pontokkal kell értékelni. Az egyéb, jogi területen letett szakmai vizsgaként a nyilvántartott szakmai vizsgák vehetők figyelembe; a végrehajtói tevékenység során használható ismeretekről számot adó egyéb szakmai vizsga pedig oktatási intézmények és szakmai képzésre és vizsgáztatásra feljogosított egyéb szervezetek által megtartott vizsgát jelenti, ha az a végrehajtói tevékenység ellátásához tipikusan hasznosítható jogi, igazságügyi, közigazgatási, adó-, pénzügyi és számviteli, informatikai vagy értékbecslési és egyéb ismereteket ad. Nem jár pont az érettségi vizsga letételéért, továbbá olyan vizsga letételéért, amelyre pontozásra kerülő iskolai végzettség alapjául szolgáló képzés keretében kerül sor.

(4) A szakmai gyakorlat számításánál egyéb szakirányú gyakorlatként veendő figyelembe a végrehajtási jogterületen végzett bírói és bírósági tiktári munka, valamint az adóvégrehajtói gyakorlat; jogi szakterületen szerzett egyéb gyakorlatként pedig minden, jogi képesítéshez kötött munkakörben eltöltött gyakorlat és a bírósági végrehajtójelöltként, végrehajtási ügyintézőként, igazságügyi ügyintézőként szerzett gyakorlat. A szakmai gyakorlatért adott pontok száma a bírósági végrehajtói, végrehajtó-helyettesi és bírósági végrehajtójelölti jogerős fegyelmi büntetés kiszabása esetén csökkentendő figyelmeztetés és megrovás esetén 2 ponttal, egyéb fegyelmi büntetés esetén 5 ponttal.

(5) A szakmai gyakorlat pontozása az eltöltött gyakorlati idő figyelembe vételével történik; minden év után jár a mellékletben feltüntetett pontszám, tört év esetén annak arányos része. A fizetés nélküli és rendkívüli szabadság, szülési szabadság, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély és a táppénz időtartamát legfeljebb összesen három hónap erejéig lehet beszámítani a gyakorlati időbe. Ha a bírósági végrehajtó-helyettes tartós helyettesként kerül kirendelésre, csak a tartós helyettesi gyakorlat után járó pont adható számára.

(6) A nyelvismeretet nyelvvizsgánként adott pontokkal kell értékelni. A jogi szaknyelvi vizsgáért járó pontot kell adni a jogi szaknyelvi anyaggal bővített nyelvvizsga esetén a nyelvvizsga pontozásán túl.

(7) A személyes meghallgatással a pályázat kiírója meggyőződik a pályázónak a végrehajtói tevékenység gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteiről, szakmai tapasztalatáról, kommunikációs és konfliktuskezelési képességeiről, tájékozódik a pályázó életviteléről, valamint a végrehajtói tevékenység megkezdéséhez szükséges szakmai, személyi és tárgyi feltételek biztosításával kapcsolatos elképzeléseiről, ismereteiről.

(8) Csak az e rendeletnek megfelelő pályamunka vehető figyelembe a pontozásnál; a pontozás kiterjed a pályamunka tartalmára, szakmai és nyelvi helyességére, érthetőségére, továbbá a pályamunka elkészítéséhez felhasznált forrásmunkák ismeretére.

(9) A szakirányú – végrehajtási jogterületen vagy kapcsolódó jogterületen szerzett – tudományos fokozat (ideértve az ennek keretében végzett oktatási és publikációs tevékenységet is) a 2. számú mellékletben meghatározott pontszámmal értékelendő. Egyéb szakirányú tudományos eredményként, oktatásként és vizsgáztatásként értékelhető ezen túlmenően – a meghatározott pontszám erejéig – a végrehajtási jogterülettel vagy a kapcsolódó jogterületekkel összefüggő tudományos tevékenység, továbbá ilyen jogterületen oktatási intézményben vagy szakmai oktatásra, vizsgáztatásra feljogosított egyéb szervezetben végzett rendszeres oktatási vagy vizsgáztatási tevékenység; e tevékenységek értékelése összevont pontozással történik. A végrehajtási jogterülettel és a kapcsolódó jogterületekkel összefüggő tárgyú, jogi vagy egyéb szakmai lapban közölt publikáció – publikációnként, a meghatározott pontszám erejéig – pontozható; összesen három publikáció vehető figyelembe a pontozásnál. Az egyéb tudományos eredmény, oktatás és szakmai

publikáció értékelése – a meghatározott pontszám erejéig – összevont pontozással történik; a végrehajtási jogterületre vagy a kapcsolódó jogterületekre vonatkozó LL.M (Master of Laws) fokozatot egyéb szakirányú tudományos eredménynek kell tekinteni.

(10) A szakmai értékelés eredményét a valamennyi értékelési szempontot és az azokra adott pontszámokat tartalmazó táblázatba kell foglalni (értékelési táblázat).”

4. §

Az R. 12. § (1)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kinevezési javaslatnak tartalmaznia kell

- a) a határidőben pályázók adatait,
- b) azoknak a pályázóknak a felsorolását, akik a pályázati anyagok alapján megfelelnek a Vht. szerinti kinevezési feltételeknek,
- c) azoknak a pályázóknak a felsorolását, akiket a kamara alkalmasnak tart az állás betöltésére,
- d) a c) pont szerinti pályázók közül a szakmai értékelés során legmagasabb pontszámot kapott három pályázó kinevezésére vonatkozó javaslat indokait személyenként.

(2) A kinevezési javaslat indokolásában ki kell térni a pályázó alkalmasságára, ennek keretében:

- a) elméleti és gyakorlati ismereteire, különös tekintettel a végrehajtói tevékenység gyakorlásához szükséges ismeretekre és képességekre,
- b) szakmai eredményeire és tapasztalataira, nyelvismeretére,
- c) életviteléről, erkölcsi és anyagi megbízhatóságáról a rendelkezésekre álló adatok és a személyes meghallgatás alapján kialakított véleményre,
- d) kamarai tagsága esetén a kamarai nyilvántartások minden olyan adatára, amely a pályázó szakmai és önkormányzati tevékenységének végzésével kapcsolatos.

(3) A kamara a kinevezési javaslatához csatolja

- a) a pályázat szabályszerű meghirdetését igazoló iratokat,
- b) a beérkezett pályázatokat mellékleteikkel, a bünygyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványokkal együtt,
- c) a 10. § (4) bekezdése szerinti adatokat igazoló kamarai iratokat (végrehajtó-helyettesi névjegyzékbe vételről szóló határozat, gyakorlati idő igazolása stb.)
- d) a pályázók szakmai értékelésének eredményét tartalmazó értékelési táblázatokat,

és továbbítja a minisztérium részére az elektronikus úton beérkezett pályamunkákat.

(4) A miniszter az önálló végrehajtói állást a szakmai értékelés során legmagasabb pontszámot kapott három pályázó egyikének kinevezésével tölti be; a kinevezésről – a pályázati anyagok visszaküldésével együtt – tájékoztatja a kamara elnökét, és értesíti arról a megyei bíróság elnökét is.”

5. §

Az R. 16. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A hirdetményt a pályázati határidő utolsó napját megelőző 15. napig a Bírósági Közlönyben, a bíróságok központi internetes honlapján közzé kell tenni, az illetékes megyei bíróság és helyi bíróság hirdetőtábláján pedig legalább 30 napra ki kell függeszteni, és a pályázati határidő utolsó napjáig kifüggesztve kell tartani.”

6. §

Az R. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § A pályázat benyújtására a 10. § (1) és (4) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a pályázatot a megyei bíróság elnökéhez kell benyújtani és a pályázat benyújtásának időpontjában megyei bírósági végrehajtó-helyettesként működő pályázónak nem kell csatolni a pályázathoz a magyar állampolgárságát és a választójogát igazoló okiratot, valamint a megyei bíróság nyilvántartásában kezelt adatot tartalmazó iratot.”

7. §

Az R. 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pályázat elbírálását megelőzően meg kell vizsgálni a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány adattartalmát; a pályázat elbírálásánál a 12. § (3) bekezdésében foglalt szempontok megfelelően irányadók, a megyei bírósági végrehajtói állásra pályázók szakmai értékelését pedig a 11/A. § szerint kell elvégeznie a kinevezőnek.”

8. §

Az R. az 1. számú mellékletét követően a *melléklet* szerinti 2. számú melléklettel egészül ki, egyidejűleg az R. jelenlegi 2. és 3. számú mellékletének számozása 3. és 4. számú mellékletre módosul.

9. §

Az R.

- a) 9. § (3) bekezdésében az „egy országos napilapban” szövegrész helyébe az „a kamara honlapján” szöveg,
- b) 10/A. § (3) bekezdésében a „mellékletek” szövegrész helyébe a „mellékletek és jogszabály-szövegek” szöveg,
- c) 34. § (1) bekezdésében a „2. számú melléklete” szövegrész helyébe a „3. számú melléklete” szöveg,
- d) 46. § (1) bekezdésében a „3. számú melléklete” szövegrész helyébe a „4. számú melléklete” szöveg

lép.

10. §

(1) E rendelet 2011. február 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet rendelkezéseit a hatályba lépését követően meghirdetett pályázati eljárásokban kell alkalmazni.

(3) Hatályát veszti az R. 9. § (2) bekezdés *b*) pontja és 13. §-a.

Melléklet
a .../2011. (.....) KIM rendelethez

„2. számú melléklet
a 16/2001. (X. 26.) IM rendelethez

A bírósági végrehajtói állásra pályázók szakmai értékelésének szempontjai és a szakmai értékelésnél adható pontok

1. Iskolai végzettség - maximális pontszám: 40

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható pontszám</i>
1.1.	szakirányú felsőfokú végzettség	20
1.2.	a végrehajtói tevékenység során használható ismereteket adó egyéb felsőfokú végzettség	10
1.3.	egyéb felsőfokú végzettség	5
1.4.	a végrehajtói tevékenység során használható ismereteket adó egyéb iskolai végzettség, szakképesítés	5

2. Szakmai vizsga - maximális pontszám: 40

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható pontszám</i>
2.1.	bírósági végrehajtói szakvizsga	20
2.2.	jogi szakvizsga	15
2.3.	végrehajtójelölti kézbesítési vizsga	5
2.4.	végrehajtási ügyintézői vizsga	5
2.5.	egyéb, jogi területen letett szakmai vizsga	3
2.6.	a végrehajtói tevékenység során használható ismeretekről számot adó egyéb szakmai vizsga	2

3. Szakmai gyakorlat - maximális pontszám: 40

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható pontszám évente</i>
3.1.	bírósági végrehajtói gyakorlat	5
3.2.	tartós helyettesi gyakorlat	4
3.3.	bírósági végrehajtó-helyettesi gyakorlat	3
3.4.	egyéb szakirányú gyakorlat	2
3.5.	jogi szakterületen szerzett egyéb gyakorlat	1

4. Nyelvtudás - maximális pontszám: 15

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható pontszám</i>
4.1.	államilag elismert C típusú felsőfokú nyelvvizsga	8
4.2.	államilag elismert C típusú középfokú nyelvvizsga	5
4.3.	jogi szaknyelvi vizsga	3

5. Személyes meghallgatás – adható maximális pontszám: 30

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható maximális pontszám</i>
5.1.	végrehajtási joggal és kapcsolódó jogterületekkel összefüggő naprakész ismeretek	10
5.2.	bírósági végrehajtási iratkezelés és pénzkezelés	4
5.3.	a végrehajtás fogantatosításának technikai lebonyolításával kapcsolatos ismeretek	4
5.4.	végrehajtói tevékenység ellátásához szükséges számítógépes felhasználói ismeretek	4
5.5.	kommunikációs és konfliktuskezelési képességek	4
5.6.	végrehajtói iroda létrehozásával és működtetésével, irodai alkalmazottak foglalkoztatásával kapcsolatos ismeretek	4

6. Pályamunka- adható maximális pontszám: 10

7. Tudományos eredmény, szakmai oktatás, publikáció

	<i>értékelési szempont</i>	<i>adható maximális pontszám</i>
7.1.	szakirányú tudományos fokozat	5
7.2.	egyéb szakirányú tudományos eredmény, oktatás, vizsgáztatás	5
7.3.	egyéb szakirányú szakmai publikáció	2
7.4.	tudományos eredmény, oktatás, vizsgáztatás, szakmai publikáció egyéb területen	3

”

Szakmai indokolás

Az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény a bírák kinevezésének előkészítéséhez új eljárásrendet és a pályázatok elbírálásához részletes értékelési szempontrendszert adott; ezzel párhuzamosan módosította a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvénynek (Vht.) a bírósági végrehajtói állaspályázatok kiírására, lebonyolítására és elbírálására vonatkozó szabályait is. A módosítás lényege az, hogy törvényi szinten csak a szolgálat létesítésére vonatkozó alapvető szabályok maradtak (kinevező, kinevezési feltételek, kinevezés tartalma), az állások betöltésére vonatkozó szabályozást teljes mértékben rendeleti szintre utalta a törvény. Ezzel párhuzamosan a vonatkozó felhatalmazó rendelkezés – a Vht. 302. § (2) bekezdés c) pont – tartalma kibővült: az már nemcsak az állások betöltésének részletes szabályait jelöli meg szabályozási tárgykörként, hanem a pályázati eljárás lebonyolítását és a pályázati rangsor kialakítását is.

A pályázat kiírását és lebonyolítását – tehát a kinevezés előkészítését – a bírósági végrehajtás szervezetéről szóló 16/2001. (X. 26.) IM rendeletben (a továbbiakban: R.) foglalt hatályos szabályokhoz hasonlóan a megyei bíróság elnöke és a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara végzi. A pályázati kiírás tartalma a törvényi változásokat követi (annak már nem képezik részét a törvényi ún. előnyben részesítési feltételek), a közzététel pedig úgy módosul, hogy az országos napilapok helyett az interneten történő közzétételt írja elő a tervezet. Ez utóbbi sokkal könnyebben elérhető az érdeklődők számára, miközben a meghirdetés ezen a fórumon jóval alacsonyabb költséggel jár a napilapokban történő hirdetésekhez képest.

A pályázók költségeit és adminisztratív terheit csökkenti a tervezet azáltal, hogy nem kell olyan adatokat igazolniuk a pályázati anyag részeként, amelyet a pályázat kiírója által lefolytatott korábbi eljárásban már megtettek, és a feltétel folyamatos fennállásához kötött a pályázat benyújtásakor folytatott tevékenységük is. Ilyen a magyar állampolgárság és a választójog, amelyet már a végrehajtójelölti és helyettesi névjegyzékbe vétel során is igazolni kellett, továbbá a végrehajtó-helyettesi névjegyzékbe vétel és szakmai gyakorlat igazolása is. Ugyancsak nem követeli meg a tervezet az R. szerint kiadott bírósági végrehajtói oklevél csatolását, hiszen a bírósági végrehajtói szakvizsga letétele a kinevező nyilvántartásából ugyancsak megállapítható, illetve arról a pályázat kiírója is kap hivatalos értesítést az R. alapján. Emellett a tervezet előírja azt, hogy a pályamunkákat elektronikus dokumentumként is el kell juttatni a pályázat kiírója részére, amely a pályamunka R-ben foglalt feltételeinek vizsgálatát teszi egyszerűbbé és megbízhatóbbá. Csatolni kell továbbá egy összeférhetlenségi nyilatkozatot is a pályázóknak, amelyben arra vállalnak kötelezettséget, hogy az esetleges összeférhetlenséget (a 2010. évi CLXXXIII. törvénnyel módosított Vht. 227. §) a kinevezés esetére megszüntetik, illetve nemleges adóigazolást, amely ugyancsak a tevékenység ellátásához szükséges anyagi és erkölcsi megbízhatóság megítéléséhez ad támpontot.

A pályázatok értékelése részben a kinevezési feltételek fennállásának vizsgálatát jelenti, részben pedig a pályázók szakmai kvalitásainak értékelését. Az R. 12. §-a e körben azt írja elő, hogy a kinevezésre javasolt személyek értékelése térjen ki a gyakorlati ismereteikre (a végrehajtói tevékenység gyakorlásához szükséges ismeretekre és képességekre), szakmai eredményeikre, nyelvismeretükre, tartalmazzon véleményt életvitelükről, erkölcsi és anyagi megbízhatóságukról, továbbá térjen ki a pályázat kiírója által vezetett nyilvántartások minden olyan adatára, amely a pályázó szakmai és szakmai önkormányzati tevékenységének végzésével kapcsolatos. Ezen értékelési szempontok érvényesítése mellett a tervezet bevezet egy kötelező szakmai értékelést is,

mely a pályázati rangsor alapját képezi; e pályázati rangsorban három első helyen szereplő pályázó valamelyikének kinevezésével történhet meg az állás betöltése.

A szakmai értékelési szempontokat a tervezet melléklete tartalmazza, amely az R. új 2. mellékleteként kerül beiktatásra. Az értékelési szempontok hét kategóriába sorolhatók:

- iskolai végzettség
- szakmai vizsgák
- szakmai gyakorlat
- nyelvismeret
- személyes meghallgatás eredménye
- pályamunka
- tudományos és oktatási tevékenység.

Ezen értékelési szempontok részben a Vht-ban foglalt kinevezési feltételeket képezik le (végzettség, vizsga, szakmai gyakorlat), részben pedig további olyan feltételeket, körülményeket, melyek további adatokat szolgáltathatnak a szakmai alkalmasság megítéléséhez. Az egyes kategóriákon belül a különböző – fix vagy meghatározott értékig terjedő – pontszámokkal értékelhető szempontok külön is megjelenítésre kerülnek, azok meghatározását pedig – amennyiben az mellékletben foglaltakon túl is szükséges – az R-be iktatott új 11/A. § tartalmazza.

A végzettség kinevezési feltétel is, hiszen a Vht. 233. § (1) bekezdése alapján bírósági végrehajtóvá a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező személy nevezhető ki. Az értékelési rendszerben ez a végzettség egy alap-pontszámot kap, kiemelt többletpontokkal olyan végzettségek értékelhetők, amelyek a polgári nemperes eljárás lefolytatását jelentő végrehajtói tevékenység ellátásához alapvetően szükséges jogi, igazságügyi ismereteket biztosítják, egy alacsonyabb pontszámmal pedig az ugyancsak hasznosítható pénzügyi, számviteli, gazdasági ismereteket adó felsőfokú végzettségek szerepelhetnek. A felsőfokú végzettségek mellett számos olyan, többletponttal értékelhető képzésben részt vehetnek a pályázók, amely szakmai felkészültségüket növeli; ezek körét a rendelet taxatíván nem sorolja fel, hanem a pontozással értékelhető képzés tárgyát határolja körbe (jogi-igazságügyi-közigazgatási, pénzügyi-számviteli-gazdasági, informatikai, értékbecslési, közvetítői ismeretek).

Hasonló elvek mentén történik a tevékenység folytatására felkészítő – többnyire gyakorlati – szakma vizsgák kategorizálása is. Legmagasabb pontszámmal a kifejezetten a bírósági és közigazgatási végrehajtási, elméleti és gyakorlati ismeretek általános számonkérésére szolgáló – részben kinevezési feltételként is működő – bírósági végrehajtói szakvizsga értékelhető; kifejezésre juttatva azt, hogy ez a vizsga szolgál a hivatás gyakorlására való felkészülés komplex értékelésére. A következő pontszámot kapja az értékelési rendszerben a tárgyában részben hasonló jogi szakvizsga (a végrehajtási jogi, alapvető joganyag a vizsgáztatás részét képezi, emellett más jogterületek ismeretéről is számot ad), a további vizsgák pedig attól függően kaphatnak pontszámokat, hogy mennyire áll közel a tárgyuk a végrehajtási jogterülethez és a végrehajtási ügyek ellátásának mindennapi gyakorlatához.

A harmadik leglényegesebb szakmai értékelési szempont a szakmai gyakorlat. Ez ugyancsak részben a kinevezési feltételrendszert tükrözi – a Vht-ban meghatározott szakmai gyakorlattal van lehetőség a bírósági végrehajtói tevékenység folytatására –, s a bírósági végrehajtó-helyettesi gyakorlat mellett lehetőséget ad egyéb szakmai gyakorlat értékelésére is: így például – értelemszerűen – a bírósági végrehajtói gyakorlat, de a végrehajtási jogterületen folytatott egyéb szakmai gyakorlat (bírói bírósági titkári, adóvégrehajtói) is értékelhető a jogi végzettséghez kötött

szakmákban szerzett gyakorlat mellett. A Vht-ban korábban szereplő egyik előnyben részesítési feltétel, a tartós helyettesi gyakorlat kiemelten szerepel a pontozással értékelhető gyakorlatok között, kifejezésre juttatva azt, hogy a végrehajtó-helyettesi működésnek már egy szakmai-anyagi szempontból is kiemelt felelősségi viszonyok közötti folytatását jelenti egy álláshely önálló ellátása, a terület, helyi – földrajzi, gazdasági, infrastrukturális stb. – viszonyok mindennapos végrehajtói gyakorlathoz szükséges ismerete.

Nem kinevezési feltétel a pályázók nyelvismerete és tudományos, oktatási, publikációs tevékenysége, de többletpontokkal értékelhető; a szakmai felkészültséget egyértelműen növeli, a jogállami szintű jogszolgáltatás követelményének való megfelelést elősegíti. A tervezet e körben is differenciál, hiszen elsősorban a végrehajtási jogterülettel és kapcsolódó jogterületekkel összefüggő tudományos munka hasznosítható a mindennapi munkavégzés során, de az egyéb tudományos tevékenységből eredő tapasztalatok is egyértelműen pozitív hozadékkal bírnak a pályázó felkészüléséhez.

A kiválasztási rendszer nélkülözhetetlen eleme az okiratok vizsgálatán túlmenően a pályázók személyes meghallgatása, amely további adatokat szolgáltat a hivatás ellátására való alkalmasságot illetően. A tervezet nemcsak a személyes meghallgatás értékelését rögzíti, hanem meg is határozza azt, hogy mi annak a rendeltetése, milyen jellegű tájékozódásra szolgál. Az aktuális, naprakész szakmai ismeretekről való meggyőződésen túl fontos a szerepe a gyakorlati, praktikus ismeretek, a kommunikációs és konfliktusok kezelésére szolgáló képességek, továbbá a végrehajtói irodai munka és kisegítő tevékenységek (iratkezelés, pénzkezelés, végrehajtói munkához szükséges számítógépes ismeretek, informatikai alkalmazások használata, ingóságok szállítása és tárolása, zár alá vétel végrehajtása és koordinálása, speciális értékesítések megszervezése, helyszínek biztosítása, hatóságokkal való kapcsolattartás, munkáltatói, adózási, társadalombiztosítási ismeretek stb.) ellátásához szükséges ismeretek és képességek feltérképezésében. A kinevező felelősségét tükrözi a szabályozás abban, hogy lehetőséget ad a személyes meghallgatáson való részvételre; ezzel is teljes körűbbé téve a kinevezés előkészítését.

A tervezet egy olyan kiválasztási rendszert vezet be, amely a Vht-ban foglalt kinevezési feltételeknek megfelelő pályázók szakmai értékelésén alapul, s amely a hivatás ellátásához szükséges kompetenciák átfogó, széleskörű vizsgálatára alapít. Ebben az értékelési rendszerben kifejezésre jut a képzettségi szint – különös tekintettel a szakirányú képzésekre – emelésének igénye, de ezzel egyidejűleg a szakirányú szakmai gyakorlattal megszerezhető praktikus – a mindennapi jogalkalmazásban nélkülözhetetlen – ismeretek fontossága is; lehetőséget ad továbbá a komplexebb (határterületeket is érintő) kompetenciák vizsgálatára is.

A tervezettel bevezetett szakmai értékelés természetesen nem teszi nélkülözhetővé a kinevezési javaslatok elkészítését, hiszen a három legmagasabb pontszámmal értékelt pályázó esetében szöveges indokolás is szükséges a kinevezésre való alkalmasság bemutatásához, továbbá – az eljárás szabályos lefolytatásának megállapíthatósága érdekében – a többi pályázat értékelésének bemutatására (határidő, hiányosságok stb.) és a pályázat szabályszerű meghirdetésének és lefolytatásának igazolására is szükség van. Fontos, hogy a tervezet bizonyos iratok csatolásától mentesíti a pályázókat; az érintett körülmények, adatok igazolása viszont természetesen szükséges a kinevezéshez; ezeket a pályázat kiírójának kell csatolnia a kinevezőhöz felterjesztésre kerülő pályázati anyagokhoz.

A tervezet a 2010. évi CLXXXIII. törvénnyel összhangban 2011. február 1-jén lép hatályba.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ

I. A végrehajtás feltételei

A tervezet végrehajtásához további kormányintézkedés nem szükséges. A szabályozás alkalmazására a bírósági végrehajtói álláspályázatokat kiíró megyei bírósági elnököknek és Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarának kell felkészülnie a rendelet hatálybalépését követően kiírására kerülő pályázatok tekintetében. A pályázat meghirdetésének új szabályaihoz szükséges feltételekkel a pályázatok lebonyolítói rendelkeznek (honlap), a részletesebb kiírás nem igényel technikai felkészülést, a pályázati rangsor kialakításához szükséges szakmai értékelési rendszer alkalmazásához pedig ugyancsak rendelkezésre állnak a személyim, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek, hiszen a pályázatok elbírálása jelenleg is részben iratok, nyilvántartási adatok vizsgálatán alapul, részben pedig a pályázók személyes meghallgatásán.

II. A társadalmi hatások összefoglalása

1. Elsődleges, célzott hatások

A végrehajtási szakemberek kiválasztására szolgáló pályázati eljárás hatékonyságának növelése, sokoldalúan képzett és gyakorlott szakemberek igénybevétele és ezzel az igazságszolgáltatás működésének javítása.

2. Másodlagos hatások

A tervezet megalkotásával elérni kívánt cél az igazságszolgáltatásban dolgozó szakemberek elméleti és gyakorlati képzettségi szintjének emelése, a folyamatos képzésre, továbbképzésre való ösztönzés, különös tekintettel a szolgálat ellátásához elengedhetetlenül szükséges szakirányú szakmai képzések mellett a végrehajtói munkában is egyre jobban hasznosítható egyéb kapcsolódó szakterületeken szerzett ismeretekre, nyelvismeretre, egyéb kompetenciákra.

III. Társadalmi költségek:

- a) A vállalkozások pénzügyi terhei: –
- b) A háztartások pénzügyi terhei: –
- c) A tervezettel érintett valamely konkrét társadalmi csoport terhei: –
- d) Hatékonysági és versenyképességi költségek: –
- e) A munkaanyag adminisztratív terhei:

A tervezet a bírósági végrehajtói álláspályázatokat benyújtó személyeket néhány olyan irat csatolásától, adat igazolásától mentesíti, amely a pályázat kiírójának vagy elbírálójának nyilvántartásában szerepel, néhány további irat csatolását viszont előírja, így összességében nem változnak a pályázók terhei.

A pályázatok lebonyolítása tekintetében jelentős egyszerűsítést eredményez az országos napilap helyett az internetes meghirdetés (amely részben már ma is gyakorlat); ez mind a kiírók, mind a pályázatok iránt érdeklődők adminisztratív költségeit csökkenti.

A pályázati rangsor kialakításába bevezetett szakmai értékelési rendszer beruházást, többletadminisztrációt ugyancsak nem igényel, hiszen az a jelenlegi értékelési rendszer infrastruktúrájára épít, azt teszi komplexebbé, differenciáltabbá és áttekinthetőbbé.

IV. Költségvetési hatások

A módosítások nem járnak közvetlen költségvetési hatásokkal.

V. Egészségügyi hatások

A tervezet szerinti szabályozásnak közvetlen egészségügyi hatásai nincsenek.

VI. Környezeti hatások

A tervezet szerinti szabályozásnak közvetlen környezeti hatásai nincsenek.